

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 1

1. Što su močvare? Navedite 3 najveća močvarna područja u svijetu te primjer u Hrvatskoj.

	5
--	---

2. Koji je svetac proglašen „ocem Europe i zaštitnikom Zapada“ i koje je njegovo pravilo?

	5
--	---

3. Nabrojite pet probavnih enzima i pH pri kojem djeluju.

	5
--	---

4. Koji ester je poznat kao eksploziv, na što je vrlo osjetljiv i za što se koristi u medicini ?

	5
--	---

5. Što je to rak ili tumor i koje tumore s obzirom na povijest bolesti razlikujemo?

	5
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 2

1. Objasnite geotermalnu energiju. Navedite dvije države koje ju koriste i u koju svrhu.

	5
--	---

2. Što je brak po svojoj naravi?

	5
--	---

3. Što su fosili i kako nastaju ?

	5
--	---

4. Što je to dijamant, koja su njegova svojstva i primjena ?

	5
--	---

5. Objasnite pojam biosfera, tko je prvi uporabio taj naziv i od koja tri dijela se sastoji biosfera ?

	5
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 3

1. Navedite negativne značajke (obilježja) postindustrijskog (poslijeindustrijskog) doba.

	5
--	---

2. Iz čega proizlazi savršeno kajanje, a iz čega nesavršeno kajanje?

	5
--	---

3. Što je vosak i zašto nam je važan?

	5
--	---

4. Što su to akumulatori, koje akumulatorne razlikujemo i koje oblike energije susrećemo kod normalnog rada akumulatora ?

	5
--	---

5. Koliko Zemljine površine je prekriveno vodom i kako je ona raspodijeljena na Zemlji ?

	5
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 4

1. Koje godine je u RH uvedeno županijsko uređenje i koliko je županija danas u Hrvatskoj? Navedite županije koje imaju izravan izlaz na more.

	5
--	---

2. Kako se pronalazi (otkriva) životni smisao?

	5
--	---

3. Nabrojite barem 5 vrsta spužvi koje žive u Jadranskom moru.

	5
--	---

4. Što je to pitka voda, što ne smije sadržavati i kako nazivamo vode koje sadrže više od 1 g otopljenih tvari u litri vode?

	5
--	---

5. Što spada u orografske faktore ?

	5
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 5

1. Koje rijeke tvore najznačajniji unutrašnji plovni put Europe? Koja mora su spojena tim putem? U čemu je gospodarska važnost takvog plovnog puta?

	5
--	---

2. Kada smo odgovorni za grijeh druge ljude?

	5
--	---

3. Virusi se trenutno ne ubrajaju u živa bića. Navedite barem 5 razloga zašto !

	5
--	---

4. Koja je emulzija najpoznatija i zašto je njena boja postojana ?

	5
--	---

5. Navedite koje životinje razlikujemo s obzirom na potrebu za vodom i na koji način je deva prilagođena pustinjском načinu života ?

	5
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 6

1. Objasnite sekundarne sirovine i navedite dva primjera. U čemu je njihova važnost?

	5
--	---

2. Koja je razlika između dobra i vrijednosti?

	5
--	---

3. Nabrojite pet osnovnih predmeta interesa ekologije.

	5
--	---

4. U kojem agregatnom stanju se tvari pojavljuju u prirodi i o čemu ovisi u kojem stanju će se pojedina tvar nalaziti ?

	5
--	---

5. Navedite 4 osnovne strukturne komponente pojedinog ekosustava, te u koje dvije velike skupine dijelimo organizme u ekosustavu ?

	5
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 7

1. Što su planeti? Nabrojite planete Sunčevog sustava te izdvojite najvećeg među njima.

	5
--	---

2. Što je laik u Katoličkoj Crkvi, a što u svjetovnom značenju?

	5
--	---

3. Što je anemija i navedi najpoznatije oblike anemija.

	5
--	---

4. Kakvi su to spojevi poliklorirani bifenili, za što su se koristili, te koje zdravstvene probleme mogu izazvati kod ljudi ?

	5
--	---

5. Što je to salinitet, koliko on iznosi u prosjeku i kako nazivamo organizme koji su osjetljivi na promjenu saliniteta ?

	5
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 8

1. Što je orogeneza? Koje su se orogeneze odvijale u Zemljinoj prošlosti? Navedi orogenezu koja još traje i što je njome nastalo u Hrvatskoj.

	5
--	---

2. Koja je razlika između međureligijskog dijaloga i ekumenizma?

	5
--	---

3. Što je vegetativno razmnožavanje? Nabrojite najčešće načine vegetativnog razmnožavanja!

	5
--	---

4. Što je to čelik, kako ga dobivamo i koje vrste čelika razlikujemo?

	5
--	---

5. Što su to relikti i nabrojite najpoznatije relikte biljnih i životinjskih vrsta ?

	5
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 9

1. Kako se naziva tip obale koji je karakterističan za istočnu obalu Jadrana i koja su njegova obilježja?

	5
--	---

2. Kako papa Ivan Pavao II. slikovito govori o odnosu vjere i razuma?

	5
--	---

3. Koji su glavni dijelovi kloroplasta.

	5
--	---

4. Što su to katalizatori, u čemu je njihova važnost i kako nazivamo katalizatore u živom organizmu ?

	5
--	---

5. Što označava pojam demografska eksplozija, koliko ona iznosi dnevno i koja su predviđanja o broju stanovnika 2100 godine ?

	5
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 10

1. Kako i kada nastaju ledenjačka jezera? U kakvim ih prostorima danas nalazimo?

	5
--	---

2. Koja je razlika između čovjeka kao moralnog subjekta i čovjeka kao moralnog objekta?

	5
--	---

3. Raspored biocenoze uvelike ovisi o nadmorskoj visini. Nabrojite bar pet biocenoza koje se javljaju s porastom nadmorske visine.

	5
--	---

4. Zašto prilikom havarije tankera nafta pliva na vodi, te koji su načini spašavanja vodenih površina od zagađenja ?

	5
--	---

5. Što je to onečišćena voda i kako onečišćene vode dijelimo prema stupnju onečišćenja ?

	5
--	---

Ukupno:

	10
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 1

1. Močvare su dijelovi kopna zasićeni vodom i obrasli specifičnom vegetacijom **(1 bod)**

Močvare Amazonije, Konga i Zapadnosibirske nizine **(3 boda)**

Primjer: Lonjsko polje, Kopački rit, delta Neretve **(1 bod)**

2. Sv. Benedikt **(3 boda)**, a pravilo je "moli i radi" **(2 boda)** (lat. ora et labora).

3. -Ptijalin(alfa amilaza) djeluje pri pH 5,6-7,5 (ili 6-7) **(1 bod)**

-Pepsin djeluje pri pH oko 3 **(1 bod)**

-Crijevna amilaza djeluje pri pH 8 **(1 bod)**

-Lipaza djeluje pri pH 8 **(1 bod)**

-Saharaza (laktaza, maltaza, izomaltaza) djeluje pri pH 8 **(1 bod)**

4. Ester poznat kao eksploziv je nitroglicerin **(1 bod)**

Osjetljiv je na udarce **(1 bod)**

U medicini se koristi kao lijek kod bolesti srca jer širi krvne žile **(3 boda)**

5. Rak ili tumor je nekontrolirana dioba stanica **(1 bod)**

Razlikujemo:

- maligne **(2 boda)**

- benigne **(2 boda)**

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 2

1. Geotermalna energija je energija dobivena na temelju korištenja tople vode ili vulkanske pare iz podzemlja **(2 boda)**

Primjeri država: Italija, Japan, Novi Zeland, Island **(2 boda)**

Koristi se za zagrijavanje objekata, staklenika ili za pogon termoelektrana (*navesti barem jednu svrhu*) **(1 bod)**

2. Brak je po naravi savez muške i ženske osobe **(2 boda)**, sklopljen uzajamnim predavanjem i primanjem **(2 boda)** za prisno zajedništvo cijeloga života **(1 bod)**.

3.

- Fosili su ostaci organizama ili dijelova organizma sačuvani od raspadanja
- svi su fosili ostaci tragova organizama iz prošlosti

Fosili nastaju

- Mineralizacijom mekih dijelova uginulih organizama
- Pougljenjivanjem
- Smrzavanjem
- U mineraliziranoj smoli četinjaća (jantaru)

Napomena: jedan točan navod 1 bod, maksimalno 5 bodova

4. Dijamant je alotropska modifikacija ugljika **(1 bod)**

Svojstvo mu je iznimna tvrdoća i jedan je od najboljih vodiča topline **(2 boda)**

Primjena je u oblaganju svrdala za rezanje te u izradi velikih strujnih krugova koji se ne smiju pregrijavati **(2 boda)**

5. Biosfera je dio Zemlje na kojem se odvija život **(1 bod)**

Taj naziv je prvi upotrijebio austrijski geolog E. Suess **(1 bod)**

Sastoji se od:

- litosfere **(1 bod)**
- hidrosfere **(1 bod)**
- troposfere **(1 bod)**

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 3

1. Negativne značajke su:

- prezaduženost (nerazvijenih zemalja) **(1 bod)**
- protekcionizam (razvijenih zemalja) **(1 bod)**
- nezaposlenost **(1 bod)**
- narušavanje ekološke ravnoteže **(1 bod)**
- neravnomjeran razmještaj stanovništva **(1 bod)**

2. Savršeno kajanje proizlazi iz ljubavi **(2 boda)** prema Bogu **(1 bod)**, a nesavršeno iz promatranja odvratnosti grijeha **(1 bod)** ili iz straha od kazni (vječne i drugih kazni koje prijete grešniku). **(1 bod)**

3.

- Vosak je lipid.
- Građen je od jednovalentnog alkohola i jedne više masne kiseline.
- Vosak je proizvod voštanih žlijezda pčela radilica.
- Prekriva površine listova i plodova te ih štiti od isparavanja.
- Vosak štiti tijelo kukaca od gubitka vode.
- Pčele koriste vosak za izradu saća.
- Vosak koristimo za izradu svijeća, poliranje namještaja....

Napomena: Svaki odgovor 1 bod, maksimalno 5 bodova

4. Akumulatori su reverzibilni galvanski članci koji se nakon pražnjenja mogu ponovo napuniti **(2 boda)**

Razlikujemo: olovni **(1 bod)**

nikal-kadmijev akumulator **(1 bod)**

Susrećemo električnu i kemijsku energiju **(1 bod)**

5. 71 % Zemljine površine prekriveno je vodom **(2 boda)**

Od ukupne količine svih voda:

- 97,2% su oceani i mora **(1 bod)**
- 2 % otpada na led **(1 bod)**
- 0,8 % su površinske i podzemne slatke vode **(1 bod)**

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 4

1. 1992. godine uvedeno je županijsko uređenje **(1 bod)**

21 županija (20 + Grad Zagreb) **(1 bod)**

Izravan izlaz na more imaju: Istarska, Primorsko-goranska, Ličko-senjska, Zadarska, Šibensko-kninska, Splitsko-dalmatinska i Dubrovačko-neretvanska županija **(3 boda)**

2. Životni smisao se otkriva po spremnosti za učenje **(1 bod)**, po sposobnosti razlučivanja dobra od zla **(2 boda)**, po budnosti duha **(1 bod)** i spremnosti da se odrekemo nedostižnih ciljeva **(1 bod)**.

3.

- Obična spužva
- Promjenjiva sumporača
- Spirastrela
- Aksinela
- Kamotočna spužva
- Ljubičasta spužva
- Morska naranča

Napomena: Svaki odgovor 1 bod, maksimalno 5 bodova

4. Pitka voda je voda bez boje i mirisa, posve bistra u kojoj je otopljen kisik, ugljik dioksid i soli **(2 boda)**

Ne smije sadržavati patogene bakterije, nitrite, nitrane i amonijak, organske tvari te posebno ne smije sadržavati željezne i manganove soli **(2 boda)**

Mineralna voda **(1 bod)**

5. U orografske faktore spadaju:

-nadmorska visina

-nagib terena

-izloženost terena klimatskim čimbenicima

-djelovanje na organizme, ovisna o reljefu i podlozi

(ako nabroje 1 – 2 boda, 2 – 3 boda, 3 – 4 boda, 4 – 5 bodova)

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 5

1. Najznačajniji unutrašnji plovni put Europe tvore Rajna, Majna i Dunav **(2 boda)**
Taj plovni put spaja Sjeverno more i Crno more **(2 boda)**
Omogućuje jeftin oblik transporta (jeftin promet) **(1 bod)**

2. Za grijehe drugih ljudi odgovorni smo kada u njima sudjelujemo:
-izravno i svojevrijedno; **(2 boda)**
-naređujući, savjetujući, hvaleći ili odobravajući ih; **(1 bod)**
-ne prijavljujući ili ne sprečavajući ih, kad smo to dužni učiniti; **(1 bod)**
-štiteći one koji čine zlo. **(1 bod)**

3.

- Virusi nemaju staničnu građu.
- Virusi nemaju metabolizam
- Virusi ne reagiraju na podražaje.
- Virusi su obligatni stanični paraziti. (ili virusi ne mogu živjeti ukoliko nisu u stanicama)
- Virusi imaju obilježje kemijskih spojeva poznato kao kristalizacija.
- Virusi ne prolaze razvojne faze (ili virusi ne stare)

Napomena: Svaki odgovor 1 bod, maksimalno 5 bodova

4. Najpoznatija emulzija je mlijeko **(2 boda)**
Postojanost njene boje je u tome što sadrži milijune sićušnih kuglica masti koje se ne otapaju u vodi **(3 boda)**

5. S obzirom na potrebu za vodom razlikujemo:

- kseroofilne **(1 bod)**
- mezofilne **(1 bod)**
- higrofilne **(1 bod)**
- deka u grbu pohranjuje pričuvne masti koje u vrijeme gladovanja iskorištava za stvaranje energije i metabolične vode koju iskorištava **(2 boda)**

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 6

1. Sekundarne sirovine su sirovine dobivene reciklažom otpada **(1 bod)**

To su npr. staklo, papir, guma, plastika i dr. **(2 boda)**

Imaju ekonomsku (gospodarska) i ekološku važnost **(2 boda)**

2. Dobro je svrha **(1 bod)** koju mi nalazimo, otkrivamo, u stvarima **(1 bod)**. Pripada redu pravila.

Vrijednost je svrha i cilj **(1 bod)** koji mi dajemo stvarima, ono što mi od stvari činimo.

(1 bod) Pripada redu kulture. Vrijednosti daju smisao i cjelovitost svim našim djelovanjima. **(1 bod)**

3. Pet osnovnih područja ekologije su:

- Jedinka **(1 bod)**
- Populacija **(1 bod)**
- Biocenoza **(1 bod)**
- Ekosustav **(1 bod)**
- Biosfera **(1 bod)**

4. Tvari se u prirodi pojavljuju u tri agregatna stanja

- čvrsto **(1 bod)**
- tekuće **(1 bod)**
- plinovito **(1 bod)**
- u kojem stanju će se pojedina tvar pojaviti ovisi o privlačnim silama između čestica **(2 boda)**

5. Osnovne strukturne komponente ekosustava su:

-anorganske tvari **(1 bod)**

-proizvođači **(1 bod)**

-potrošači **(1 bod)**

-razlagači **(1 bod)**

Organizme dijelimo na autotrofne i heterotrofne **(1 bod)**

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 7

1. Planeti su nebeska tijela bez vlastite topline i svjetlosti **(1 bod)**
Planeti kruže oko svoje zvijezde zbog sile gravitacije **(1 bod)**
Merkur, Venera, Zemlja, Mars, Jupiter, Saturn, Uran i Neptun **(2 boda)**
Najveći je Jupiter **(1 bod)**

2. U Katoličkoj Crkvi laik je vjernik **(1 bod)** koji nije član svetog reda ili redovničkog staleža **(2 boda)**. U svjetovnom značenju laici su oni koji nisu stručni u nekoj stvari **(2 boda)**.

3. Anemija je definirana kao smanjena količina hemoglobina u krvi koja dovodi do smanjene opskrbe kisikom. **(1 bod)**
-Sideropenična anemija **(1 bod)**
-Perniciozna anemija **(1 bod)**
-Hemolitička anemija **(1 bod)**
-Anemija srpastih stanica **(1 bod)**

4. Poliklorirani bifenili su otrovni i kancerogeni spojevi, koji zagađuju živu i neživu okolinu **(2 boda)**
Koristili su se kao izolacijski i rashladni materijali **(1 bod)**
Kod ljudi mogu izazvati osip na koži, hepatitis, vrtoglavicu, glavobolju i depresije **(ako nabroje 3 – 1 bod, 4 i više – 2 boda)**

5. Salinitet je prosječna koncentracija otopljenih soli u oceanima i morima **(1 bod)**
Ona iznosi oko 3, 5% ili 35 promila **(2 boda)**
Organizmi koji dobro ne podnose promjenu saliniteta nazivaju se stenohaline vrste **(2 boda)**

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 8

1. Orogeneza je proces postanka / razvoja planina **(1 bod)**

U prošlosti su se odvijale: kaledonska orogeneza, hercinska orogeneza i alpska orogeneza **(2 boda)**

Još uvijek traje alpska orogeneza **(1 bod)**

Alpskom (alpsko-dinarskom) orogenezom nastali su / izdignuti su Dinaridi **(1 bod)**

2. Međureligijski dijalog je nastojanje oko međusobnog upoznavanja, razgovora i razumijevanja između kršćanstva i drugih nekršćanskih religija. **(3 boda)**

Ekumenizam je nastojanje oko međusobnog upoznavanja, razgovora i razumijevanja između različitih kršćanskih Crkava. **(2 boda)**

3.

- Vegetativno razmnožavanje je vrsta razmnožavanja u kojem se iz bilo kojeg vegetativnog organa mogu razviti nove jedinke. **(1 bod)**
- Razmnožavanje korijenom. **(1 bod)**
- Razmnožavanje stabljikom (reznicama, povaljenicama, vriježama). **(1 bod)**
- Razmnožavanje rasplodnim plodovima. **(1 bod)**
- Razmnožavanje listovima. **(1 bod)**

4. Čelik je slitina željeza i ugljika u kojem je maseni udio ugljika od 0,03-1,5% **(1 bod)**

Dobivamo ga Linz-Donavitz (LD) postupkom **(2 boda)**

Razlikujemo:

- ugljikove čelike **(1 bod)**
- legirane čelike **(1 bod)**

5. Relikti su rijetke i malobrojne vrste koje predstavljaju ostatke nekadašnje drevne flore i faune koje su preživjele razdoblja pleistocenskih ledenih doba **(2 boda)**

Najpoznatiji predstavnici su:

- Velebitska degenija **(1 bod)**
- Kitaibelov jaglac **(1 bod)**
- Latimeria **(1 bod)**

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 9

1. Dalmatinski tip obale (1 bod)

Obilježje: (velika) razvedenost obale / veliki broj otoka, poluotoka, zaljeva... **(2 boda)**

Obilježje: otoci se pružaju paralelno s glavnim smjerom pružanja reljefnih oblika na obali / otoci se pružaju paralelno s obalom / paralelizam obale i otoka **(2 boda)**

2. Vjera i razum izgledaju poput dvaju krila (2 boda) kojima se ljudski duh uzdiže (1 bod) k promatranju istine (2 boda).

3. Glavni dijelovi kloroplasta su:

- Vanjska membrana **(1 bod)**
- Unutrašnja membrana **(1 bod)**
- Stroma **(1 bod)**
- Granum **(1 bod)**
- Tilakoid (*priznati* Tilakoidna membrana ,Tilakoidni prostor) **(1 bod)**

4. Katalizatori su tvari koje ubrzavaju kemijske reakcije u tehnološkim procesima (2 boda)

Njihovom upotrebom smanjuje se utrošak energije **(1 bod)**

Sudjeluju u zaštiti okoliša **(1 bod)**

Nazivamo ih enzimi ili biokatalizatori **(1 bod)**

5. Pojam demografska eksplozija označava nagli priraštaj stanovništva na Zemlji (2 boda)

Dnevni prirast stanovništva iznosi oko 335 000 stanovnika **(1 bod)**

Procjena je da bi 2100. godine moglo biti oko 14-15 milijardi stanovnika **(2 boda)**

ŽUPANIJSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
13. veljače 2009.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
GIMNAZIJE

GRUPA BROJ 10

1. Ledenjačka jezera nastaju otapanjem leda. **(2 boda)**

Nastaju krajem pleistocena. **(1 bod)**

Nalazimo ih u prostorima visoke nadmorske visine (u visokim planinama) i visoke geografske širine (u subpolarnim / borealnim / hladnim prostorima). **(2 boda)**

2. Čovjek bi trebao postati kao razumno **(2 boda)** i slobodno biće **(1 bod)** moralni subjekt.

Samim time što čovjek postoji on ima svoje dostojanstvo **(2 boda)** i time je moralni objekt.

3.

1. Tropska šuma
2. Listopadna šuma
3. Mješana listopadno crnogorična šuma
4. Crnogorična šuma
5. Tajga
6. Tundra
7. Stjene, snjeg i led

Napomena: mora se pratiti navedeni redoslijed da bi se dobili bodovi. 3 i 4. odgovor ne moraju biti nužno u odgovoru no ako jesu 5, 6 ili 7 mogu izostati za potpuni broj bodova.

4. Nafta pliva na vodi zbog manje gustoće od vode **(2 boda)**

Nafta se sa površine vode može ukloniti mehanički skupljanjem **(1 bod)** kemijski **(1 bod)** ili biološki **(1 bod)**

5. Onečišćena voda je ona voda kod koje postoji odstupanje od normalnog prirodnog kemijskog, biološkog i fizičkog sastava **(1 bod)**

Prema stupnju onečišćenja dijelimo ih na:

- oligosaprobne **(1 bod)**
- beta-mezosaprobne **(1 bod)**
- alfa-saprobne **(1 bod)**
- polisaprobne **(1 bod)**